

Extra bra väg ut ur arbetslöshet

Extratjänsterna har använts mycket framgångsrikt inom Sandvikens kommun. Hela 43 procent har gått vidare till jobb eller studier.

– För mig har det här året öppnat dörren till arbetslivet. Jag hoppas fler får samma chans, säger Yemane Andemeskal.

Awet Brhane och Yemane Andemeskal, båda från Eritrea, gick arbetslösa efter att läst den grundläggande svenskutbildningen för invandrare.

25-åringarna beskriver dagarna som långa och tråkiga. Självförtroendet sjönk. Det kändes inte bra att vara bidragsberoende. De ville ju inget hellre än att komma ut och tjäna sina egna pengar. Det nya språket gick det trögt med. Det var svårt att komma in i samhället.

– Jag vågade inte ens prata med svenskar, berättar Yemane.

Awet, som kommer från en familj med egen gård, kallar sig själv för bonde.

– Men inom det området fanns det inga jobb att söka ens.

De så kallade extratjänsterna blev, med deras egna ord, dörren in i arbetslivet för Awet och Yemane på samma sätt som för många andra långtidsarbetslösa eller nyanlända Sandvikenbor.

Tog körkort

Båda fick chansen att under ett år jobba på Ängsbackens äldreboende som extra resurser med lön enligt Kommunals avtal. Där fick de prova på ett nytt yrke som det visade sig att de stormtrivdes med.

– Nu vet jag vad jag ska göra med mitt liv, säger Awet och ler.

– Ett jättejätteviktigt år. Inte bara att det öppnade dörren till arbetslivet. Jag lärde känna nya människor, kom in i samhällslivet, fick lära mig vad man äter i Sverige, träna upp språket, fick möjlighet att ta körkort med mera, säger Yemane.

Han läser nu vårdprogrammet på distans parallellt med att han timvikarierar inom äldreomsorgen. Framtidsplanen är att bo kvar i Sandviken med familjen, skaffa sig formell kompetens och fortsätta jobba inom vården.

Även Awet timvikarierar i dag inom äldreomsorgen parallellt med studier. Han siktar också på att gå vårdprogrammet. I sommar ska han vikariera på Ängsbacken.

Behövd

Sandra Larsson och Ewa Hansson är två andra som haft stor glädje av extratjänsterna.

– Jag trodde jag ville jobba med barn och unga. Nu vet jag att det är det jag ska satsa på, säger Sandra.

På grund av en muskelsjukdom som hon drabbades av redan i tonåren har hon haft svårt att hitta ett jobb som hon fysiskt klarar av.

Sandra fick en extratjänst på Björksätraskolan. Som ungdomsassistent såg hon till att det var lugnt och tryggt i korridorer och klassrum. På deltid studerade hon samhälls-entreprenörskap för att bredda sin kompetens och göra sig ännu mer anställningsbar.

När tiden gick ut hade Sandra gjort sig så behövd att hon fick fortsatt jobb i ytterligare ett halvår på Björksätraskolan, nu med uppgiften att ansvara för ungdomsgården Zenit under skoltid.

– Nu vet jag att det är med barn och unga jag ska jobba, säger hon.

Solskenshistorier

61-årga Ewa Hansson hade kört buss, jobbat som skoladministratör, suttit i telefonväxel och provat på flera andra yrken då hon efter en omorganisation blev arbetslös i en ålder där det är för tidigt att pensionera sig men där det också är svårt att hitta nytt jobb.

Via en extratjänst kom hon in på vuxenutbildningen CVL som receptionist. När tiden gick ut ville skolan ha kvar henne. Just nu har Ewa ett nystartsjobb.

– Jag hoppas att det övergår till fast anställning och att jag blir kvar till pensionen, säger hon.

Det här är fyra solskenshistorier som extratjänsterna resulterat i. Men det finns många fler som fått hjälp att gå från bidragsberoende till jobb eller studier. Av de 90 som hittills lämnat åtgärden har 23 slutat för att gå till arbete och 16 för att studera.

Framgångsrikt

Andra positiva resultat är att många kommit igång med studier parallellt med att de jobbar och, naturligtvis, att de här personerna varje dag gör stor nytta på skolor och förskolor, inom äldreomsorgen och på andra arbetsplatser.

– Det har varit väldigt framgångsrikt, konstaterar Leif Jansson, förvaltningschef för arbetslivsförvaltningen.

Koordinatorn Anders Markström håller med:

– En suverän samhällsinvestering.

Men vad som ska hända med extratjänsterna i framtiden är oklart. Arbetsförmedlingen fick kraftigt minskat anslag när M-Kd-budgeten antogs inför 2019. Bedömningen var då att antalet extratjänster skulle mer än halveras.

I det så kallade januariavtalet står det att ”extratjänster och introduktionsjobb ska riktas mot de som står längst från arbetsmarknaden och ha samhällsekonomiskt rimliga volymer”.

Exakt vad det innebär är i dag svårt att veta.

– Men jag hoppas extratjänsterna blir kvar så att fler får samma chans som jag fick, säger Yemane Andemeskal, som nu kombinerar yrkesutbildning med vikariat och ser ljus på framtiden.

Fakta. Extratjänster

- En arbetsmarknadsåtgärd som går ut på att långtidsarbetslösa och nyanlända får jobb som extra resurser med avtalsenlig lön (minst 18 800 kronor) på arbetsplatser inom offentliga sektorn under ett år med möjlighet till förlängning.
- I Sandviken kommun har 332 personer jobbat med extratjänster.
- Av de 90 som slutat har 23 gått vidare till arbete och 16 till studier. Det är drygt 43 procent.
- 62 procent av alla under 40 år har utnyttjat möjligheten att kombinera jobb och studier och på det sättet förberett sig för en yrkesutbildning.

